بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތް

- **ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު:** 2024/HC-B12/39
- **އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:** ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- **އިސްތިއުނާފަށް ރައްދުވި ފަރާތް:** އަލީ ނާސިރު / ފަރާގެ، ގދ.ގައްދޫ
- **މައްސަލައިގެ ބާވަތް:** ޚާއްޞަ އަމުރު (ބަންދުން ދޫކުރުން)

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު ޢާއިޝަތު ޝުޖޫނާ
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް
ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން ޝަހީދު

ނިމުނު ތާރީޚު: 07 ރަބީޢުލްއާޚިރު 1446
10 އޮކްޓޫބަރު 2024

ހައިކޯޓުގައި މިމައްސަލާ ޝަރީޢަތުގައި ނިމުނު ތާރީޚް: 20 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1446 / 23 ސެޕްޓެމްބަރު 2024

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު އަމުރު:

- ނަންބަރު: Q10C/MA/2024/54
- ނިންމި ކޯޓު: ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓު
- ޤާޟީ: ޙާޒިމް އަޙުމަދު (ބަންދުން ދޫކުރުން)
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް: 05 ސެޕްޓެމްބަރު 2024
- ނިމުނު ތާރީޚް: 05 ސެޕްޓެމްބަރު 2024

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް

ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް

ޤާނޫނީ ވަކީލުން:

ސީނިއަރ ޕަބްލިކް ޕްރޮސިކިއުޓަރ އާއިޝަތު [illegible]

ޕަބްލިކް ޕްރޮސިކިއުޓަރ އަޙްމަދު [illegible]

އިސްތިއުނާފު ދަޢުވާލިބި ފަރާތް

އަލި ނާސިރު ފަހުމީ، ގދ.ތިނަދޫ

ލިޔުނީ - ބަންދުން ދޫކުރުން - [illegible]

ފަނޑިޔާރު ޢާއިޝާ ޝުޖޫނުގެ ރައުޔު

މައްސަލައިގެ ތަޢާރަފު:

1. މިއީ، ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު Q10C/MA/2024/54 "ޢާޖިލް އަމުރު"، އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން (މީގެ ފަހުން **"ދައުލަތް"** ނުވަތަ **"އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް"**) ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅުއްވުމުން ބެލި މި ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2024/HC-B12/39 ޤަޟިއްޔާއެވެ. މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފު ބައްދަލުވާ ފަރާތަކީ ގދ.ތިނަދޫ / ފަރާގެ، އަލީ ނާސިރު[1] (މީގެ ފަހުން **"އިސްތިއުނާފު ބައްދަލުވާ ފަރާތް"** ނުވަތަ **"އަލީ ނާސިރު"**)އެވެ.

މައްސަލައިގައި ކަންހިނގާފައިވާ ގޮތް:

2. ގދ.ތިނަދޫ، ފަރާގެ، އަލީ ނާސިރު ގދ.ތިނަދޫ، ފަރާގެއިން މަސްތުވާތަކެތި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލައިގައި 18 އޮގަސްޓް 2024 ވަނަ ދުވަހު [illegible] ޢާޖިލް އަމުރުގެ ދަށުން ގދ.ތިނަދޫ، ފަރާގެ [illegible] [illegible] [illegible] މަސްތުވާތަކެތިކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ އެއްޗެހި ހުރި [illegible] [illegible] މައްސަލައާ ގުޅިގެން ނެރުނު ޢާޖިލް އަމުރުގެ[2] ދަށުން 18 އޮގަސްޓް 2024 ވަނަ ދުވަހު އަލީ ނާސިރު ހައްޔަރުކޮށްފައިވެއެވެ.

3. އެއަށްފަހު، ބަންދުން ހައްޔަރު އަމުރާއި ގުޅިގެން އަލީ ނާސިރުގެ ބަންދުމުއްދަތު ދިގުކުރުމަށް އެދި ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތުގެ ފަރާތުން 18 އޮގަސްޓް 2024 ގައި ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް

---

[1] ދރއ. ނަންބަރު A252272

[2] ގދ.ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު Q4C-CA/16/2024

ކޯޓު ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން، 18 އޮގަސްޓު 2024 ގެ 17:30 އިން ފެށިގެން 02 ސެޕްޓެމްބަރު 2024 ގެ 17:29 ނިޔަލަށް 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް އަމުރުކޮށްފައިވެއެވެ.[3]

4. އެއަށްފަހު، ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު Q10C/MA/2024/55 ކޯޓު އަމުރުގެ ދަށުން އަދި ނާސިރު 02 ސެޕްޓެމްބަރު 2024 ގެ 17:30 އިން ފެށިގެން 05 ސެޕްޓެމްބަރު 2024 ގެ 17:29 ނިޔަލަށް ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރެވިފައެވެ.

5. 05 ސެޕްޓެމްބަރު 2024 އިން ފެށިގެން އަދި ނާސިރު ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުކުރުމަށް އެދި ދިވެހި ފުލުހުންގެ ފަރާތުން ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން، އެކޯޓުގެ ނަންބަރު Q10C/MA/2024/54 ކޯޓު އަމުރުން އަމުރުކުރީ ޝަރުތުތަކެއްނެތި އަދި ނާސިރު ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށެވެ.

6. އަދި ނާސިރު ބަންދުން ދޫކޮށްލަން ނިންމި ސަބަބުތައް ކޯޓުގެ އަމުރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ އަންނަނިވި ފަދައިންނެވެ.

> "1- ފެނިފައިވާ މަސްތުވާތަކެތިގައި އެކުލެވިގެންވާ ތަކެތީގެ ބަރުދަން 03 ގްރާމްއާ ހަމަނުވާތީއާއި، މިތަކެއްޗާއި [illegible] އެކަށީގެންވާ ހެކި [illegible] [illegible](.)
>
> 2- މި މައްސަލައާ [illegible] ގުޅޭ [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible](.)
>
> 3- [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible](.)
>
> 4- [illegible] [illegible] [illegible] ހެކި [illegible] [illegible] ބަންދުގެ މުއްދަތު [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible](.)"

---

[3] ގދ.ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު Q4C/MA/2024/26 "ކޯޓު އަމުރު" ގެ ތަފްޞީލް

7. ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ މި ނިންމުމާމެދު ހިތްހަމަނުޖެހިގެން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން މި ނިންމުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރިއެވެ. މިއީ އެގޮތުން ބެލި އިސްތިއުނާފީ ޤަޟިއްޔާއެވެ.

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާ

8. ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ Q10C/MA/2024/54 "ކޯޓު އަމުރު" ނިންމާފައިވަނީ، ސަރުކާރު އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފުވާކަމަށްބުނެ، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން އެ ނިންމުން އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް 01 (އެކެއް) ނުކުތާ ހުށަހަޅައި އެނުކުތާއާމެދު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަ ދައްކާފައިވެއެވެ. އެގޮތުން ހުށަހެޅި ނުކުތާއަކީ؛

8.1. ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު Q10C/MA/2024/54 ކޯޓު އަމުރުން އަދި ނާސިރު ބަންދުން ދޫކުރުމަށް ނިންމާފައިވަނީ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާއާއި، ސުޕްރީމްކޯޓުން ހަދާފައިވާ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި ޚިލާފުވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދެފަރާތުން ދެއްކި ވާހަކައިގެ ޚުލާސާ

9. އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާގެ ތަފްސީލުގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން މަޖިލީހުގައި ދެއްކި ބުނެފައިވަނީ، ކުށުގެ ތުހުމަތުގައިވާ މީހާގެ ބަންދުގެ ގޮތުން ކަނޑައެޅުމުގައި ދިރާސާކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމަށާއި، އެމާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުގެ ދަށުން މީހާގެ ބަންދުގެ ގޮތުން ކަނޑައެޅުމުގައި ހަމަ ދިރާސާކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމަށާއި،

ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ސަލީމް އިބްރާހީމް ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް[4] ގެ ޤަޟިއްޔާގައި ކަމަށެވެ. އެގޮތުން އިސްތިއުނާފުގެ 17 ވަނަ ނުކުތާގައި ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާގައިވާ އުސޫލުތަކަށް ބެލުމުން ކުރުގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވިފައިވާ މީހަކު ބަންދު ކުރުމުގެ އަމުރެއްކަމުގައިވާ ގޮތުގެ މަޖިލިސްކަން ނުވަތަ ދުވަހުން ކަނޑައަޅައި، އުފުލަ ބަންދުގައި ބަހައްޓާފައިވާ ގޮތް ނިންމުމުގައި މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރު ދީ ސަލާމަތުގެ ޖަވާބު ކުރިއަށްގެންދިޔަކަމަށެވެ. އޭގެ އިތުރުން އިސްތިއުނާފުގެ 25 ވަނަ ނުކުތާގައި ބަންދުގެ މުއްދަތު ކަނޑައަޅާފައިވަނީ ސާބިތުކުރުމުގެ މިންގަނޑުގެ ގޮތުން ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ، ހުކުމްތަކަށް ބަލާފައިނުވާ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ސަބަބުން ވުޖޫދުނުވާތީ، އަދި ސަބަބުން ވުޖޫދު ނުވަތަ ނުލިބޭކަމުގެ ގޮތަކަށް ބޭނުންކުރާ މައްޗަށް ކަމަށެވެ. އަދި، ބަންދުކުރުމުގެ ގޮތް ކަނޑައަޅައި މަޖިލީހުގައި ހުށަހެޅި ވަކިން ކަނޑައެޅިގެން ސަލާމަތުގެ މަރުޙަލާގައި މައްސަލަ ސާބިތުކުރުމުގެ މިންގަނޑު ނިންމައެވެ. ނަމަވެސް، ދަށު ކޯޓުން އަމުރުގައި ބާރުލިބިފައިވާ ސަރަޙައްދުގެ މަރުޙަލާގައި ހަމަޖެހިފައިވާ ސާބިތުކުރުމުގެ މިންގަނޑު ޤާނޫނީ އަސާސްތަކަކީ ބަލައިގަންނަކަމަށް ނިންމައެވެ. ދަށު ކޯޓުން މިއީ ޖިނާއީ ބާރު ހުރި ދަޢުވާ ކުރާ ފަރާތުން، މިއީ މަސްތުވާތަކެތީގެ ބޭނުން ބާރުލިބިފައިވާ ގޮތް ވެސް ބޮޑުން ސާބިތު އަދާކުރަން ޖެހޭ މަރުޙަލާ ނިންމައެވެ. ދަށު ކޯޓުން ޤާނޫނުގެ ހުކުމްތަކާއި ހުށަހެޅި މަސްތުވާތަކެތީގެ ބާރުލިބިގެން ދިޔަގޮތުގައި 2 ދަރަޖަ ފުރިހަމަވެގެން ކޯޓަށް ހުށަހެޅި، ވަކިން ބެހެއްޓި ގޮތުގައި ބައްލަވާ މަސްތުވާތަކެތިކަމުގައި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމެވެ.[5] އެ ޤާނޫނުގެ 142 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން މިއީ ޖަދުވަލުގައިވާ ކަމަށާއި، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މަސްތުވާތަކެތި ޖަދުވަލުގައިވާ ބާވަތް ކަށަވަރުކޮށްފައެވެ. މި މައްސަލައާއި ގުޅިގެން އަދި ނަގާފައި އޮތުމާ ފުރަތަމަ ބަންދުކުރުމަށް ދަށުކޯޓުގެ ސާބިތުކުރުމުގެ މަރުޙަލާގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ކަމަށާއި، އެކަން ސާބިތުކުރުމުގެ ބާރުލިބިގެން ކަމަށްވާތީ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 2 އަދި 3 ވަނަ ނަންބަރުގައި އެއްގޮތަށް ދަށުކޯޓުން

---

[4] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/93 ޤަޟިއްޔާ

[5] ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011- ޖަދުވަލު 2 ގެ 27 ވަނަ ނަންބަރު

ކުރުގެ ރިޕޯޓާއި އެސެސްމަންޓް ސްޓޭޓްމަންޓް އާއި ފުލުހުންގެ ބަޔާން ހުށަހެޅި ކަމަށާއި، ނަމަވެސް އަދި ނާބާލިޣު ބަންދުން ދޫކޮށްލާފައިވަނީ [illegible] ބައްދަލު ނިކަމެތިކަމެވެ.

10. އިސްތިއުނާފު ހައްދުވާ އަދި ނާބާލިޣުގެ ފަރާތުން މިމައްސަލައިގައި ޖަވާބުދާރީވުމުގެ ކުރިން ވަކީލުގެ ފުރުސަތު ދިނުމަށް އެދިފައިވެއެވެ. މިކޯޓުގެ "[illegible] ކޯޓުގެ ނަންބަރު Q10C/MA/2024/54 ކޯޓު އަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ [illegible] ވަކީލުގެ ހުށަހެޅުން މިކޯޓުން ބަލައިގަނެފައި މިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2024/HC-B12/39 ޤަޟިއްޔާ ގެންދެވުން، ދައުލަތް ވަކީލު އަންނަ އަންގަވާން" (25 ސެޕްޓެމްބަރު 2024) އިން ވަކީލަށް އެއްއަނގައިގެ ފުރުސަތުގައި 30 ސެޕްޓެމްބަރު 2024ގެ 10:00 ގެ ނިޔަލަށް ބަންދު ހުށަހެޅުމަށް އަންގައި މިއަދުން 26 ސެޕްޓެމްބަރު 2024 ދުވަހު އަދި ނާބާލިޣަށް ބުނެ ސާބިތުން މިކޯޓަށް ފޮނުވާފައިވެއެވެ.

11. މައްސަލައިގެ ވަކީލަކު އައްޔަންކޮށްދެއްވާން ކަމަށާއި މިއަދު ވަކީލު ކޯޓަށް ހާޒިރުވެފައިވާތީ އަޑުއެހުން އޮތްކަން ވަކީލަށް އަންގާފައިނުވާތީ ކަމަށް އަދި ނާބާލިޣުގެ ފަރާތުން ބައްދަލުކުރެވިފައިވާތީއެވެ. މައްސަލައިގައި އަޅުގަނޑު ބައްދަލު ވަކީލު ހަމަޖެހުމަށް ފުރުސަތު ވަކީލަށް އައްޔަންކޮށްދެއްވާކަން އަދި ނާބާލިޣު ނަފްސަ ވަކީލުގެ ފަރާތުން މިކޯޓަށް އަންގާފައިނުވެއެވެ. މި މައްސަލައިގެ ޖުވެނައިލް ކޯޓުގެ މުއްދަތު ހިނގާ މައްސަލައިގެ ކަމުގައިވާތީ، އަޅުގަނޑު ބައްދަލު ޖެހުމުގެ އިތުރު ގޮތުން ބަލައި ހަމަޖެއްސުމަށް ފަހު 26 ސެޕްޓެމްބަރު 2024 ގައި ޓެސްޓް ފުރުސަތު އެންގިފައިވެއެވެ. 29 ސެޕްޓެމްބަރު 2024 ގައި އަދި ނަކީބަން ޓެސްޓް ބައްދަލުކުރެވިފައިން، މައްސަލައިގެ އަޅުގަނޑު ޕްރޮސީޖަރގެ ކުރިން ވަކީލު އައްޔަންކުރުމަށް އަންގައިފައިވާ އިތުރު ވަގުތުން އަދި ކޯޓުގެ މުއްދަތު ބަލާފައިވާކަން ނެތެވެ.

12. ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އިސްމާޢީލް [illegible] މުހައްމަދު ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް[6] ޤަޟިއްޔާގައި މައްސަލައިގެ ތަފްޞީލްތަކާއި، މައްސަލައިގައި ޖަވާބުދާރީވާނެކަން ޒާތުން ވަކީލެއް އައްޔަންކުރުމަށް ކޯޓުން

---

[6] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2022/SC-A/75 ޤަޟިއްޔާ

މަސައްކަތްކުރެއްވި، ކޯޓުން ދެވިފައިވާ ފުރުސަތަށް ބަލައި ވަކީލެއްގެ އެހީތެރިކަން ހޯދައި [illegible] އެކަށީގެންވާ ފުރުސަތު ދެވިފައިވާކަން [illegible] އެނގެންއޮތެވެ.

13. މި މައްސަލައަކީ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 198 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން 14 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މި ކޯޓުން ގޮތެއް ނިންމަންޖެހޭ މައްސަލައެކެވެ. އަދި، ޚާއްޞަކަމުން، މި މައްސަލައަކީ އެހެން ކޯޓެއް [illegible] ހިންގާ [illegible]، [illegible] މި މައްސަލައިގައި [illegible] އެކަށީގެންވާ [illegible] މައްސަލައިގެ [illegible] ނެގުމަށް ފުރުޞަތު ދެވިފައިވާކަމެވެ.[7]

14. މިއިސްތިއުނާފުގެ ޖަވާބުގައި އަދި [illegible] ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، އެފަރާތުގެ ގޮތުން މަސައްކަތްތަކުގައި ފެނިފައިވިނަމަވެސް [illegible] [illegible] ސާބިތު [illegible] ބާޠިލުކުރައްވާފައިވާކަމާއި، [illegible] މަސައްކަތްތަކުގައި [illegible] [illegible] ކަމުގައި ނުވާކަމެވެ. [illegible] މަސައްކަތްތަކުގައި [illegible] [illegible] ނުވާކަމެވެ. [illegible] އަދި [illegible] ފަރާތަކުން ފެނުނު ކަމުގައި، މަސައްކަތްތަކުގައި އަދި [illegible] [illegible] ފެނުނު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމުގައިވިޔަސް، [illegible] [illegible] އަދި [illegible] އާއި އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފެނުނު ކަމުގައި މަސައްކަތްތަކުގައި ފެނިފައިވާ [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި [illegible] އަދި [illegible] [illegible] ފެނިފައި [illegible] ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

[illegible]:

15. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފާހަގަކޮށްފައިވާ [illegible] [illegible].

---

[7] [illegible] 30 [illegible] 2024 [illegible] [illegible]

15.1. ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު Q10C/MA/2024/54 "ކޯޓު އަމުރު" އަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި، ސަރީޢަތުގެ ކުރިމަތީގައި ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައި، "މަތީ މަޤާމުގެ ކޯޓުތަކުން ނިންމާ ނިންމުންތަކާ އެއްގޮތަށް ދަށު މަޤާމުގެ ކޯޓުތަކުން ޢަމަލުކުރަން" ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ނެރެފައިވާ އަމުރެއްކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވައިދެއްވައި، އެއަމުރު ބާޠިލުކޮށްދެއްވައި،

15.2. އަދި ނާޒިރުގެ ބަންދުމުއްދަތު ގޮތުން ކަނޑައެޅުމަށްޓަކައި ދިވެހި ފުލުހުންގެ ހުށަހެޅުމުގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅުމުން، އަދި ނާޒިރުގެ ބަންދުމުއްދަތު 07 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އަލުން ގޮތެއް ކަނޑައަޅަން އަމުރުކޮށްދެއްވައި، އަދި ނާޒިރުގެ ބަންދުމުއްދަތު ގޮތެއް ކަނޑައަޅަންދެން އަދި ނާޒިރު ކަސްޓަޑީއަށް ޖަލުގައި ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް އަމުރުކޮށްދެއްވުން؛ މިއެވެ.

16. މިއިސްތިއުނާފު ބައްލަވާ ފަނޑިޔާރުން އެދިފައިވާ ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަންތައްތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށްދިނުމަށެވެ.

ސަރީޢަތުން ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތައް

17. ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައިވާ މީހާގެ ބަންދުމުއްދަތު ގޮތުން ކަނޑައަޅުއްވުމުގައި ރިޢާޔަތްކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ[8] 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި، އެކަން ތަފްސީލުކޮށް ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޝަރީފް އިބްރާހީމް ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް[9] ޤަޟިއްޔާގައި ބަންދުގައި ބަހައްޓުމުގައި ޚާއްޞަކޮށް ބަލަން ޖެހޭ 2 ސަބަބަކީ ކުށުގެ ތުހުމަތު އޮތްތޯ ބެލުމާއި ބަންދުގައި ބަހައްޓަން ޖެހޭ ހާލަތެއްތޯ ބެލުން ކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވާފައިވެއެވެ.

---

[8] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ، "ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު" ކަމަށް ބުނެވޭ)

[9] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/93 ޤަޟިއްޔާ

18. އަދި ނާސިރު ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް އެދިފައިވަނީ މަސްތުވާތަކެތި ޓްރެފިކްކުރުމުގެ ކުށުގެ ތުހުމަތުގައެވެ. މި މައްސަލައިގައި އަދި ނާސިރު ބަންދުން ދޫކުރުމަށް ދަށުކޯޓުން ނިންމި މައިގަނޑު ސަބަބެއްކަމަށް އެ ނިންމުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތުހުމަތުކުރެވޭ އެކަށީގެންވާ ހެކި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].[10] އެގޮތުން، [illegible] ތަޙުޤީޤުގައި 03 ގްރާމްވުރެ [illegible] [illegible] އަދި ނާސިރުގެ މަސްތުވާތަކެތި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މަސްތުވާތަކެތި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].[11]

19. ދަށުކޯޓުގެ މި ނިންމުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އެގޮތުން، [illegible] މަސްތުވާތަކެތީގެ [illegible] 03 ގްރާމްވުރެ [illegible] [illegible] [illegible] މަސްތުވާތަކެތީގެ [illegible].

20. ދަށުކޯޓުން ހުށަހެޅިފައިވާ މަސްތުވާތަކެތީގެ ތަޙުލީލީ ރިޕޯޓަށް[12] ބަލާއިރު، [illegible] [illegible] ([illegible] [illegible] ތަޙުޤީޤުގެ [illegible]) 16.6357 ގްރާމް ހިމެނޭ 01 [illegible] [illegible]، 75.0292 ގްރާމް ހިމެނޭ 01 [illegible] [illegible] 0.0895 ގްރާމް ހިމެނޭ 01 [illegible] [illegible] [illegible] އެނގެއެވެ. [illegible] [illegible] [illegible] މަސްތުވާތަކެތި ހިމެނިގެންވާކަން ރިޕޯޓުން ބެލުމުން އެނގެއެވެ. މީގެ ތެރޭގައި [illegible] އާއި ޑައިއެސެޓައިލްމޯފިން، އަދި ކެނަބިނޯލް ހިމެނެއެވެ.[13] ދަށުކޯޓުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ފަދައިން،

---

[10] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 4 ވަނަ ނަންބަރު

[11] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 1 ވަނަ ނަންބަރާއި 3 ވަނަ ނަންބަރު

[12] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު L6/DR/2024/1492 މަސްތުވާތަކެތީގެ ތަޙުލީލީ ރިޕޯޓު (02 ސެޕްޓެމްބަރު 2024)

[13] ޤާނޫނުގެ 141 (ހ) ގައި ޖަދުވަލު1 ގެ ހިމެނޭ މަސްތުވާތަކެތި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

މިރިޕޯޓުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ތަކެތީގެ ބަރުދަނާއި ޕަރސެންޓޭޖު ހިމެނިފައިވާއިރު، މިއަދަދު ޖުމްލަކުރުމުން (0.4310 ގްރާމް އަދި 2.1796 ގްރާމް ކޯޑީން އަދި 0.0564 ގްރާމް ޑައިއެސިޓައިލްމޯފީން، އަދި 0.0122 ގްރާމް ކެފީން) 03 ގްރާމް ހަމަނުވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

21. މި މައްސަލައިގައި ތުހުމަތުކުރެވޭ އަދި ހެރޮއިނަކީ މަސްތުވާތަކެތީގެ ވިޔަފާރިކުރާ މީހުންކަން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެއް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސްޓްރީޓްވެލިއުއެވެ. އަދި ހެރޮއިނުގެ [illegible] ސްޓްރީޓްވެލިއުކަމުގައި ބަލާއިރު، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] $100 (ސައްތަ ޑޮލަރު) ނުވަތަ $200 (ދުއިސައްތަ ޑޮލަރު) ކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވުމާއެކު [illegible] [illegible] $40,000 (ސާޅީސް ހާސް ޑޮލަރު) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޖުމްލަ ވިއްކުމުން[14] [illegible] އެނގެއެވެ.

22. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފައިސާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފައިސާ [illegible]، [illegible] [illegible] ފައިސާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފައިސާ ކަމުގައި އެ ޤާނޫނުގެ [illegible] [illegible] މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނުގެ[15] 160 ވަނަ މާއްދާ އިޝާރާތްކުރެއެވެ.

23. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި ހެރޮއިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] ފައިސާ [illegible] [illegible] އަދި ހެރޮއިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި ހެރޮއިން [illegible].

24. މަސްތުވާތަކެތީގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 6 [illegible] [illegible]/[illegible] އަދި ހެރޮއިންގެ [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[14] [illegible]

[15] ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މީގެފަހުން "މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު" ކަމަށް ބުނެވިފައި)

[illegible] ފަހިސާ [illegible] އެނގޭއިރު، އެފަރާތް [illegible] ގޭގައި އަދި ގިނަ [illegible] އެފަރާތުން [illegible] ކަމަށް[16] [illegible] ފުރިހަމަވާއިރު، [illegible] ކަމުގައި ދެކެމެވެ.

25. އެހެންކަމުން، ބެލުން އެންމެހައި ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކުރާއިރު، މި މައްސަލައިގައި ހުށަހެޅިފައިވާ ހެކި ޤަރީނާއިން [illegible] މައްސަލައިގެ [illegible] ކަމުގައި ދެކެމެވެ.[17]

ނިންމުން [illegible]

26. [illegible] ކޯޓުގެ ނަންބަރު Q10C/MA/2024/54 "ކޯޓު އަމުރު" [illegible] (10 އޮކްޓޫބަރު 2024) ފެށިގެން 05 (ފަހެއް) ދުވަހުގެ [illegible][18] [illegible]

---

[16] 19 ޑިސެމްބަރު 2024 [illegible] 02 [illegible] 2024 [illegible]

[17] [illegible] 2022/SC-A/51 ([illegible]) [illegible] 15 [illegible]

[18] [illegible]

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒުގެ ޚިޔާލު

27. މި މައްސަލައިގައި ފަނޑިޔާރު ޢާއިޝަތު ޝުޖޫނުގެ ރައުޔާއި އަޅުގަނޑު އެއްބަސްވަމެވެ.

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދުގެ ޚިޔާލު

28. މި މައްސަލައިގައި ފަނޑިޔާރު ޢާއިޝަތު ޝުޖޫނުގެ ރައުޔާއި އަޅުގަނޑު އެއްބަސްވަމެވެ.

ޙުކުމް:

ދެންފަހެ، ބަޔާންވެދިޔަ ސަބަބުތައް އެހެން ހުރުމުން، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު Q10C/MA/2024/54 "[illegible] އަމުރު" ބާޠިލުކުރުމަށް ކަނޑައަޅައި، ގދ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މިއަދުން (10 ޑިސެމްބަރު 2024) ފިޔަވައި 05 (ފަހެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅައިފިނަމަ، މި ޝަރީޢަތުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަނޑައަޅަން އަންގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި މި ޝަރީޢަތް ބެލި ތިން ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ޙުކުމް ކުރީމެވެ.

މި ޝަރީޢަތް ބައްލަވައި ޙުކުމް ކުރީ:

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒު

ފަނޑިޔާރު ޢާއިޝަތު ޝުޖޫނު (ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު